
УДК: 81'373.21

Святослав Вербич (м. Київ)

УКРАЇНСЬКА ГІДРОНІМООСНОВА БУТ- У СЛОВ'ЯНСЬКОМУ І НЕСЛОВ'ЯНСЬКОМУ КОНТЕКСТАХ

Статтю присвячено етимологічному аналізу гідронімів Бутля і Бутівля, що в бас. Верхнього Дністра. Зазначені назви розглядаємо в контексті споріднених гідронімів із основою Бут- як у межах Славії, так і поза нею.

Ключові слова: *апелятив, гідронім, іллірійці, топонім.*

Сучасні лінгвістичні, зокрема етимолого-ономастичні, дослідження дають підстави для твердження про те, що українська гідронімія сформувалася на різноетнічному мовному елементі. Хронологічно її можна диференціювати на більш давню гідронімію Заходу, Центру й Півночі України і пізнішу на Сході й Півдні (за деякими винятками). З-поміж назв річок і потоків Західної України особливе місце займають карпатські і прикарпатські гідроніми, зокрема басейну Верхнього Дністра, де, за словами багатьох дослідників, зосереджені як архаїчні слов'янські назви, так і давні субстратні гідроніми, не кажучи вже про значно пізніший східно-романський мовний пласт водних назв. Найбільшу увагу, звичайно, привертають гідроніми цього регіону, які вважають реліктами палеобалканських мов – іллірійської та фракійської. Можна сказати, що науковий інтерес до такого типу назв, принаймні в Карпатському регіоні, не зменшується ось уже протягом 40 років – з часу виходу у світ монографії О.М. Трубачова “Названия рек Правобережной Украины. Словообразование. Этимология. Этническая интерпретация” (М., 1968). Це зумовлено низкою причин, серед яких слід виокремити насамперед такі: 1) наявність неслов'янського субстрату в карпатській гідронімії безперечно з огляду на неавтохтонність тут слов'янського населення [18: 174]; 2) у регіонах Верхнього й Середнього Дністра О.М. Трубачов виділяє компактний ареал іллірійських і фракійських гідронімів [16: карти №14, 15].

© С.О. ВЕРБИЧ, 2009

У пропонованому матеріалі головну увагу зосередимо на фрагменті іллірійської гідронімії басейну Верхнього Дністра. Зазначимо, що іллірійці — це давній індоєвропейський етнос, який заселяв у минулому основну частину колишньої Югославії, більшу частину Угорщини й частини суміжних територій [7: 22]. Однак це була не первісна прабатьківщина цих народів, оскільки в давнину іллірійці перебували південніше від Балтійського моря [20: 26]. На це переконливо вказує і етимологія етноніма іллірійці (ант. Шлугіі) < **uisluri*- ‘вісляни’ [19: 50-51]. На території західної частини Балканського півострова іллірійські племена з’явилися десь в епоху бронзи (між 1800–1000 рр. до н. е. [7: 13]). Однак близько 400 р. до н. е. на Балканах з’являються кельти, перемістившись сюди з Галлії, а згодом і з Північної Італії. Поява кельтів на Балканському півострові зумовила переселення іллірійських племен [7: 13]. Відповідно постає питання — давні слов’яни контактували з іллірійцями до переселення на Балкани чи слов’янсько-іллірійські контакти — це результат міграції іллірійців на землі слов’ян під впливом кельтів. На думку О.М. Трубочова, іллірійці пройшли через землі слов’ян, мандруючи на південь, а слов’яни, поширюючись на північ, знаходили залишки іллірійців або ж залишки їхньої ономастики [20: 26].

Польський ономаст Т. Мілевський уважав, що слов’яни зіткнулися з іллірійцями в Прикарпатті на межі старої і нової ер [27: 78-79]. Отже, історичні підстави для твердження про іллірійський слід у прикарпатській гідронімії очевидні. Однак найбільша проблема на сьогодні — це правильно визначити ці релікти, не прийнявши їх помилково за архаїчні слов’янські назви, адже так звані “темні” назви не обов’язково є субстратними (неслов’янськими). Вони, на відміну від етимологічно прозоріших, могли бути продуктом того самого населення (наприклад, слов’ян) на більш ранньому етапі розвитку його мови, який лексично (апелятивно) не зберігся. Крім того, відсутність достатніх відомостей про іллірійську апелятивну лексику й наявність деяких збігів у слов’янській та іллірійській ономастиці утруднює пояснення етимологічно “темних” топонімів, гіпотетично іллірійських. Нагадаємо, що від іллірійців лишилися тільки географічні й особові назви [26: 8]. Таким чином, доцільним є суцільне системне вивчення гідронімії Карпатського регіону, у процесі якого можна буде вилучити окремі факти топонімних (гідронімних) залишків палеобалканських мов у цьому регіоні.

Гідронімооснова *Бут-* (до уваги не беремо відантропонімних назв на зразок яру *Бутів* у бас. Дону, бб. *Бутова* в бас. Кальміусу й Сіверськ. Дінця [12: 79] < імені *Бут* [9: 118]), за свідченням “Словника гідронімів України”, зафіксована лише в назвах водних об’єктів Західної України. З них чотири гідроніми в бас. Дністра: пот. *Бутельський* (п. Стрию п. Дністра; с. Комарники Турківськ. р-ну Львівськ. обл.), рр. *Бутивля* (л. Оряви л. Опору п. Стрию п. Дністра; с. Коростів Сколівськ. р-ну тієї ж обл.), *Бутля* (пр. Стрию п. Дністра тієї ж обл.), *Мала Бутивля* (л. Великої Бутивлі п. Оряви л. Опору п. Стрию

п. Дністра; с. Коростів Сколівськ. р-ну тієї ж обл.), інші споріднені гідроніми локалізовані за межами бас. Дністра: р. *Бута* (л. Стиру л. Прип'яті; селище Старий Чорторійськ Маневицьк. р-ну Волинськ. обл. [22: 52]), оз. *Бутир* (колишн. Луцьк. пов. [21: 88]), р. *Бутеня* (п. Росави п. Росі п. Дніпра; Миронівськ. р-н Київськ. обл. [5: 79]). Інші слов'янські регіони також репрезентують свою мережу гідронімів з основою *Бут-*, наприклад: рос. *Бут* (колишн. Пермськ. губ.), із суфіксально розширеними основами: *Бутавка*, *Бутенка*, *Бутка*, *Бутока*, *Бутылка*, *Бутынка*, *Бутынь* у різних регіонах Росії [30, I: 236-237; 21: 88], *Бутежъ* у бас. Сейму [14: 178], *Buthin (Butin)* – топонім у Нижній Лужиці без вказівки на його тип [32: 342]. За межами Славії слід звернути увагу передусім на такі формально близькі назви, як-от: латв. *Vute* – гідронім [14: 178], топоніми: ст.-прус. *Butyn*, латв. *Butakalus*, литов. *Buteni*, дак. *Boutae*, *Boutas*, Βούτις [25: 21], іллір. Βουτελι [15: 39]. Як видно з переліченого онімного матеріалу, топоніми з основою *Бут-* засвідчені в різних частинах колишнього давньоєвропейського ареалу. Природно, постає запитання, чи взаємопов'язані ці назви (або окремі з них), чи такий збіг лише формальний, як-от, наприклад, рос. гідронім *Кубань* [30, I: 578], яку пов'язують з д.-інд. *Kubhā* [17: 394] і укр. *Кубань* у бас. Верхн. Дністра на Львівщині [12: 229] < *Кувбань* < *Ковбань* < *ковбаня*.

Більшість із наведених назв уже була предметом аналізу дослідників. Спільним для студій наших попередників є формальне порівняння українських гідронімів з інослов'янськими онімами. Так, наприклад, слов'янські гідроніми й топоніми з основою *Бут-* В.М. Топоров пов'язує, з одного боку, з численними балтійськими назвами (див. вище), а з другого – з іллірійськими. Ідеться, зокрема, про безпосередній зв'язок верхньодністерського гідроніма *Бутельський*, на думку дослідника, з іллірійським Βουτελι (суч. макед. *Битоль* [15: 39]). На апелативному рівні онімну основу *Бут-* здебільшого пов'язують із лит. *buta*, *butas* 'житло, будинок'. На основі фракійсько-балтійських топонімних паралелей І. Дуриданов реконструює навіть фрак. *buta* (-as) з аналогічним значенням [25: 90]. О.М. Трубачов, аналізуючи верхньодністерські гідроніми *Бутельський* і *Бутивля*, також вважає їх неслов'янськими за своєю природою, зокрема такими, що споріднені з іллірійським онімним субстратом: *Бутельський* – з іллір. топонімом Βουτελι. Стосовно назви *Бутивля*, то вона, за словами дослідника, сягає іллір. *Butua* тільки з іншим розширювачем основи [16: 193, 243]. І.М. Железняк досліджувала гідронім *Бутеня* в бас. Росі (варіант *Бутень*; до речі, за словами О.М. Трубачова, це слов'янська назва). З одного боку, авторка зіставляє основу *Бут-* цієї назви з укр. *бутина* 'високогірне пасовище', *буток* 'острів', рос. діал. *бутына*, *бутова* 'торфовище', *бута* 'верхній торф'яний шар ґрунту в тундрі', *бутина* 'насип через трясовину', *бутылка* 'високий горб', *бутеня* 'товстун', в основі яких кореневе *бут-* < і.-є. **bheu-* 'рости, збільшуватися'. З другого, на думку І.М. Железняк, тут можливе також порівняння з укр. діал. *бу-*

тин 'зруб у лісі', *бутина* 'ліс, призначений для вирубування', *бутити* 'колоти, штовхати', рос. діал. *бутить* 'каламутити воду', що презентують кореневе *бум-*, похідне від. і.-є. **bhaut-* / **bhūt-* 'бити, штовхати'. Проте, як зауважує дослідниця, окремі ознаки назви *Буменя* свідчать про її неслов'янське походження. Зазначений гідронім можна зіставляти з наведеними вище верхньодністерськими гідронімами, для яких, на думку І.М. Желєзняк, доведено західнобалканську генезу. Дослідниця відносить вказані назви до давньоєвропейської гідронімії [5: 140 – 142]. За її словами, вони аж ніяк не є місцевим закономірним розвитком відповідної індоєвропейської основи.

В.П. Шульгач, детально етимологізуючи гідроніми *Бута* й *Бутир* у бас. Стиру, залучає для аналізу численний слов'янський апелятивний матеріал, як-от: укр. діал. *буміти* 'бродити, прокисати', *буміти* 'здуватися', *бу́та* 'велика діжка (більше як на 40 відер)', *буміти* 'ревти (про худобу)', рос. діал. *буметь* 'товстіти', 'наповнюватися рідиною, розбухати', *буман* 'горбик землі над норою крота', слвн. *buta* 'людина з великою бородою', слвц. *butnet* 'псуватися, гнити, порохнявіти', пол. діал. *butnieć* 'т. с.'. На основі цього дослідник слушно робить висновок про те, що низка гідронімів на *Бум-* генетично споріднена й постала на власне слов'янському ґрунті, розвинувшись із псл. **but-* [21: 91 – 92, 94]. Погоджуємося з В.П. Шульгачем з приводу того, що формальна схожість цієї чи іншої слов'янської назви з неслов'янською не завжди є підставою для їхньої генетичної спорідненості.

Об'єктом нашого аналізу є вже згадані верхньодністерські гідроніми *Бутля*, *Бутельський* і *Бутивля*. Як уже було згадано, відомий російський етимолог і ономаст О.М. Трубочов пов'язував ці назви з іллірійськими топонімами *Boutel* і *Butua* (див. вище). Так, твірним для гідроніма *Бутельський* він убачав, зокрема, іллір. топонім *Boutel*, а для *Бутивля* безпосередньо *Butua* тільки з іншим оформленням основи [16: 193]. Однак гідронім *Бутельський* можна чітко пов'язати словотвірною з гідронімом чи ойконімом *Бутля* (село в Турківськ. пов. [28, II: 484]: *Бутельський* < *Бутля* + суф. *-ськ-* у значенні відносності. На це, до речі, вказував свого часу і Я. Рудницький [10: 43]. Етимологізуючи топонім *Бутля*, слід детальніше охарактеризувати основу *Бум-* у її зіставленні зі згаданою слов'янською лексикою на *бум-*. Численні слов'янські апелятиви з кореневим *бум-* указують на різну генезу, наприклад: відомі укр. *бумель*, *бумиль*, *бумля* на позначення певного типу посуду сягають французьк. *bouteille* 'т. с.', очевидно, через посередництво польськ. *butel* [1: 82-83; 3, 1: 308], пор. також нім. *Buttel* [23, I: 254], укр. *бу́та* 'велика бочка місткістю понад 40 відер' < сх.-романськ. *бу́те*, *bute* 'бочка' < пізньолат. *buttis* 'т. с.' [3, 1: 308]. Щодо лат. *buttis*, то його пов'язують безпосередньо з грецьк. *πυτίνη* [31, I: 125]; укр. *бум* 'взуття' < пол. *but* 'т. с.' < французьк. *botte* 'чобіт' [3, 1: 238]; *бум* 'будівельний камінь переважно для фундаменту' (імовірно запозичення через мовлення італійських архітекторів, пор. відповідно італ. *bottare*, *buttare* 'бити, штовхати' [3, 1: 307]), хоча цілком можли-

во, що зазначене *бум* 'будівельний камінь' генетично пов'язане з псл. **butati* 'штовахати, збивати' [24, 3: 101-102], принаймні на рівні структури й семантики не має достатніх підстав для заперечення такого зв'язку; укр. діал. (карпат.) *бумин* 'очищений від кори стовбур дерева', *бумина* 'ліс, призначений для рубання' [3, 1: 309], *бумук* 'стовбур дерева' [11: 44] пов'язують з румунськ. *buștean* 'колода, пень', *butuc* 'т. с.' [3, 1: 309]. Інші ж слов'янські апелятиви на *бум-* із значенням 'наріст, сучок', 'щось випукле', 'зелена цибуля', 'пиха' справедливо розглядають у колі лексики гнізд псл. **buta*, **butъ* і далі з **butati*, **butiti* [24, 3: 101-103; 22: 52]. Повертаючись до аналізу топоніма *Бумля*, зазначимо, що, очевидно, не всі з перелічених лексем із коренем *бум-* можна зіставляти з топонімоосною *Бумл-*. Відповідно постає проблема: на основі якої ж лексики визначати етимон топоніма *Бумля*? Потрібно також з'ясувати первинний чи вторинний характер гідроніма та ойконіма *Бумля*. На нашу думку, гідронім *Бумля* первинний, його можна пояснювати на основі таких апелятивів, як укр. діал. *бумлявий* 'пустий, згнилий усередині', слвц. *bútly*, *butl'avy* 'трухлявий', що пов'язані з *bútliet* 'гнили' [29, 1: 455], пор. ще блр. діал. *бумлы* 'трухлявий' [13, 1: 247] ~ 'гнилий', тобто стрижневою семою, яка, ймовірно, мотивувала семантику гідронімооснови *Бумл-*, була ознака гнилизни, затхлості води в цій річці. Пор. ще укр. *буміль* 'гниль' [3, 1: 309] < *бумель* / *бумоль* < **butъ*. У "Słowniku prasłowiańskiemu" відновлено псл. ад'єктив **butъ*, який вважаємо твірною основою для відновленого субстантива **butl'a* (щодо словотвірних паралелей пор. аналогічне псл. **čьrxl'a* < **čьrxati* [24, 4: 147]), що, на нашу думку, виступив твірним для гідроніма *Бумля*. На підтвердження запропонованого пояснення слугує топографічний опис поселення *Бумля*, яке розташоване в горах над потоком *Гнила* [28, II: 484]. "Słownik geograficzny Królestwa polskiego i innych krajów słowiańskich" фіксує в колишньому Турківському пов. ойконім *Бумля*, не засвідчуючи аналогічного гідроніма. Це наштовхує на думку про те, що якраз р. *Бумля* і є варіантом назви *Гнила*, що відповідно добре узгоджується з реконструйованою семантикою гідронімооснови назви *Бумля*. До речі, В.П. Шульгач також свого часу припускав, що гідронім *Бумля* міг виникнути в колі слов'янської лексики, як-от: укр. *бумлявий* 'порожній, згнилий всередині', блр. діал. *бумлець* 'трухлявити, гнити', *бумлы* 'трухлявий, порожній' тощо [21: 93 – 94]. На підтримку слов'янської генези гідроніма *Бумля* < **butl'a* < **butъ* вказує ідентична, з погляду словотвору, назва *Тухля* (ойконім у суміжному Стрийськ. пов. [28, I: 586 – 587]) < **tuxl'a* < **tuxъ(jь)* (пор. укр. *тухлий* 'гнилий' [4, II: 995]) < **tuxnQti*. Пор., наприклад, укр. діал. *тухоль* 'затхлість' [2, IV: 445] < **tuxъ*.

Річка *Бумивля* (*Butywla*) тече в лісистому Бескиді, з-під гори Яновата, її довжина — 17 км [28, II: 485]. Цей гідронім досить складний щодо етимологізування. По-перше, в усіх відомих нам довідниках [12; 28] зазначений гідронім має саме таку форму (відсутні варіанти). По-друге, труднощі викликає словотвірний аналіз гідронімооснови назви.

Як уже було згадано, гідроніми *Бутля* і *Бутивля* локалізовані в одній місцевості (Сколівщина), отже, існують реальні підстави для їх взаємозв'язку, з одного боку. З другого — такий зв'язок міг позначитися лише на формальній структурі гідроніма *Бутивля* і зовсім не сягати архаїки етимона. В.П. Шульгач припускає, що гідронім *Бутивля* < **Бутівля*, звідси цей варіант можна порівнювати з назвами на зразок *Дорожівля*, *Золотівля*, *Теребівля*, для яких дослідники констатують відантропонімне походження [21: 94]. Однак гідронім *Бутивля* зафіксований саме з голосним *и* в основі, а не *і*. Тому форма *Бутивля* могла бути й первинною. На нашу думку, гідронім *Бутивля* пов'язаний з гідронімом *Бутля* лише формально. Фіналь *-ля* в назві гіпотетично постала під впливом гідроніма *Бутля*. Звідси *Бутивля* < **Бутив(а)*, що цілком можливо, є місцевим розвитком іллір. топоніма *Vutua*, на що і вказував О.М. Трубачов. Таким чином, основа *Бут-* у *Бутля* і *Бутивля* — це всього-на-всього формальний збіг, насправді ж ці гідроніми генетично різні. Принаймні, гадаємо, нам вдалося довести слов'янську генезу для гідроніма *Бутля*, не знайшовши натомість апелятивної підтримки на слов'янському матеріалі для гідроніма *Бутивля*.

У результаті етимологічного аналізу гідронімів *Бутля* і *Бутивля* доведено автохтонну природу гідроніма *Бутля*, що відповідно дозволяє вважати його неспорідненим з іллірійським *Вутєл*. Натомість гідронім *Бутивля*, точніше його основа *Бутив-*, не знаходить підтвердження на слов'янському як апелятивному, так і онімному ґрунті й структурно співвідносний усе-таки, як зазначав О.М. Трубачов, з іллір. *Vutua*. Підсумовуючи, зауважимо, що наявність палеобалканських онімних реліктів, зокрема іллірійських, в українському топоніміконі на захід від Дніпра і відсутність елементів цих мов у апелятивній лексиці свідчить про їх фрагментарний (інфільтраційний) вплив на слов'янську топонімію Правобережної України [6: 70], у тому числі й регіону бас. Верхнього Дністра.

1. Горобець В.Й. Из спостережень над побутовою лексикою XVIII ст. // Мовознавство. — 1972. — №4. — С. 82 — 86.
2. Даль В.И. Толковый словарь живого великорусского языка. — М., 1981 — 1991. — Т. I — IV.
3. Етимологічний словник української мови: У 7 тт. / За ред. О.С. Мельничука. — К., 1982 — 2006. — Т. 1 — 5.
4. Желеховський Е., Недільський С. Малорусько-німецький словар. — Львів, 1886. — Т. I — II.
5. Железняк І.М. Рось і етнолінгвістичні процеси середньонадніпряньського Правобережжя. — К., 1987. — 203 с.
6. Железняк І.М. Ономастика та періодизація глотогенезу в Україні (до постановки питання) // III Міжнародний конгрес українців: Мовознавство. — Харків, 1996. — С. 68 — 75.
7. История Югославии: В 2 тт. — М., 1963. — Т. 1. — 736 с.
8. Климчук Ф. Границы славянского мира // Поліські зворини: Зб. пам. М.В. Никончука. — Житомир, 2007. — С. 18—41.
9. Редько Ю. Словник сучасних українських прізвищ. — Львів, 2007. — Т. 1—2.
10. Рудницький Я. Географічні назви Бойківщини (вид. 2-е). — Вінніпег, 1962. — 246 с.

11. Словник буковинських говірок / За ред. Н.В. Гуйванюк. — Чернівці, 2005. — 688 с.
12. Словник гідронімів України / Ред. кол. А.П. Непокупний, О.С. Стрижак, К.К. Цілуйко. — К., 1979. — 780 с.
13. Слоўнік беларускіх гаворак паўночна-заходняй Беларусі і яе пагранічча. — Мінск, 1979 — 1984. — Т. 1—5.
14. *Топоров В.Н., Трубацев О.Н.* Лингвистический анализ гидронимов Верхнего Поднепровья. — М., 1962. — 270 с.
15. *Топоров В.Н.* К фракийско-балтийским языковым параллелям // Балканское языкознание / Ред. кол.: С.Б. Бернштейн, Г.П. Клепикова. — М., 1973. — С. 30—63.
16. *Трубацев О.Н.* Названия рек Правобережной Украины. Словообразование. Этимология. Этническая интерпретация. — М., 1968. — 289 с.
17. *Трубацев О.Н.* Лингвистическая периферия древнейшего славянства. Индоарийцы в Северном Причерноморье // Славянское языкознание. VII Международный съезд славистов (Любляна, 1978): Докл. сов. дел. — М., 1978. — С. 386 — 405.
18. *Трубацев О.Н.* Рец. на: Udolph J. Studien zu slavischen Gewässernamen und Gewässerbezeichnungen. Ein Beitrag zu Frage nach der Uhrheimat der Slaven. — Heidelberg, 1979. — 640s., 119 карт // Этимология. 1980. — М., 1982. — С. 170—177.
19. *Трубацев О.Н.* Шугіса // Славянское и балканское языкознание: Проблемы языковых контактов / Отв. ред. Л.А. Гиндин, Г.П. Клепикова, Л.Г. Невская. — М., 1983. — С. 49—53.
20. *Трубацев О.Н.* Этногенез и культура древнейших славян: Лингвистические исследования. — М., 2003. — 489 с.
21. *Шульгач В.П.* Основа **but-* в гідронімії України // Ономастика першого тисячоліття нашої ери / Відп. ред. І.М. Железняк. — К., 1992. — С. 87—94.
22. *Шульгач В.П.* Праслов'янський гідронімний фонд (фрагмент реконструкції). — К., 1998. — 368 с.
23. *Фасмер М.* Этимологический словарь русского языка. — М., 1964 — 1973. — Т. I — IV.
24. Этимологический словарь славянских языков: Праславянский гидронимный фонд / Под ред. О.Н. Трубацева. — М., 1974 — 2005. — Вып. 1 — 32; М., 2007 — 2008. — Вып. 33 — 34 / Под ред. А.Ф. Журавлева.
25. *Duridanov I.* Trakisch-Dakische Studien. T. I: Die Trakisch- und Dakisch-Baltischen Sprachbeziehungen. — Sofia, 1969. — 104 s.
26. *Mayer A.* Die Sprache der alten Illyrier. — Wien, 1957. — Bd. I. — 364 s.
27. *Milewski T.* Nazwy z obszaru Polski podejrzone o pochodzenie wenetyjskie lub iliryskie // *Slavia Antiqua*. — 1964. — T. XI. — S. 37 — 86.
28. *Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich*. — Warszawa, 1880 — 1895. — T. I — XIV.
29. *Słownik prasłowiański* / Pod red. F. Sławskiego. — Wrocław etc., 1974—2001. — T. 1 — 8.
30. *Vasmer M.* Wörterbuch der russischen Gewässernamen. — Berlin-Wiesbaden, 1961 — 1969. — Bd I — V.
31. *Walde A., Hoffmann J.* Lateinischen etymologisches Wörterbuch. — Heidelberg, 1938 — 1954. — Bd I — II.
32. *Wenzel W.* Niederlausitzen Ortsnamen in neuer Sicht // *Onomastica Slavogermanica* XXV. — 2008. — Bd. 80. — H. 5. — S. 340 — 361.

Sviatoslav Verbych (Kyiv)

THE UKRAINIAN HYDRONYM STEM BUT- IN THE SLAVIC AND NON-SLAVIC CONTEXTS

The article is devoted to the etymologic analysis of the names of the Upper Dniester confluents *Butlia* and *Butyvlia*. The said names are examined in the light of the related hydronyms with the stem *but-* as attested in the Slavic lands and beyond.

Keywords: appellative, hydronym, Illiric, toponym.